

Vakdidactiek aardrijkskunde (H002222)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

J (Jaar)

Nederlands

Gent

peer teaching

hoorcollege

werkcollege

excursie

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Van de Weghe, Nico

WE12

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

stptn

aanbodsessie

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (afstudeerrichting bio-engineering)

6

J

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (afstudeerrichting geografie en geomatica)

6

J

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (afstudeerrichting geologie)

6

J

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (verkort traject) (afstudeerrichting bio-engineering)

6

J

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (verkort traject) (afstudeerrichting geografie en geomatica)

6

J

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (verkort traject) (afstudeerrichting geologie)

6

J

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Aardrijkskundeonderwijs, wetenschapsonderwijs

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

De leerinhouden van de vakdidactiek sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor en/of masteropleiding.

Dit vak behandelt enkele 'capita selecta' uit de vakdidactiek aardrijkskunde, met als doel de student een ruimere blik te bieden op het aardrijkskundeonderwijs en aan te zetten tot onderwijsvenieuwing.

Het vak is zeer praktisch opgevat met een combinatie van theorie en toepassingen/opdrachten die de volgende les dan in groep besproken worden. Zo krijgen studenten directe feedback (ook van medestudenten) en ontwikkelen ze de kennis en vaardigheden voor het vak aardrijkskunde. Daarom is aanwezigheid tijdens de lessen verplicht.

Volgende onderwerpen komen aan bod:

- activerende en taakgerichte werkvormen in secundair en/of hoger onderwijs

- diverse evaluatie- en toetsvormen binnen vakgebied. De aanmaak, afname en verwerking van toetsen. Permanente evaluatie, procesevaluatie en remediëring
- omgaan met specifieke leerproblemen en diversiteit binnen het vak aardrijkskunde
- bespreking van het aanbod aan leerboeken en andere leermaterialen. Waaraan moet een leerboek voldoen om goed te zijn?
- ontwikkeling van syllabi en leermaterialen
- leermiddelen in het vak aardrijkskunde (met inbegrip van GeolCT, VR en GIS)
- kritisch-reflectief benaderen van informatie, onderwijspraktijken, methodieken en leermiddelen vanuit een veelheid aan perspectieven
- betekenis van specifieke decretale eindtermen en onderzoekscompetenties (OC, GIP)
- betekenis van vakgroepen, functie- en taakomschrijvingen van de leraar
- raakpunten van aardrijkskunde met andere vakgebieden (zoals CLIL, MaVo, natuurwetenschappen, STE(A)M, EDO)
- excursies en andere extra muros activiteiten
- actuele maatschappelijke thema's
- belangstelling en de belevingswereld van de jongeren m.b.t. vakgebied
- vergelijking aardrijkskundeonderwijs in de omliggende landen/regio's
- het leraarsberoep binnen de context van levenslang leren: navormingsinitiatieven en de leraar als lid van een beroepsorganisatie;

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactiek zijn gereguleerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaester.

Eindcompetenties

- 1 Actieve kennis hebben van alternatieve onderwijsmethoden voor het aardrijkskundeonderwijs in het secundair onderwijs. In het bijzonder: het gebruik van activerende werkvormen – ook bij excursies, gebruik leermiddelen.
- 2 Integreren van dergelijke vernieuwende onderwijsmethoden in de eigen lespraktijk.
- 3 Weten hoe aardrijkskunde wordt gedoceerd aan secundaire scholen in (enkele van) de omliggende landen.
- 4 Een krachtige leeromgeving realiseren, met aandacht voor de heterogeniteit binnen de leergroep. Toegankelijke resultaten van onderwijsonderzoek, relevant voor de onderwijspraktijk, interpreteren en verwerken.
- 5 Initiatieven kennen die de interesse voor de informatica aanwakken bij de leerlingen
- 6 Volgende attitudes ontwikkelen: beslissingsvermogen, relationele gerichtheid, kritische ingesteldheid, leergierigheid, organisatievermogen, zin voor samenwerking, verantwoordelijkheidszin.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Excursie, Hoorcollege, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Theorie: interactieve hoor- en werkcolleges

Oefeningen:

- Werkseminaries: inoefenen nieuwe leerstof en nieuwe werkvormen
 - Peer teaching: lesgeven aan medestudenten
 - Project: ontwikkelen didactisch materiaal
 - Excursie: didactische uitstap en mogelijks uitwisseling met buurregio/buurland
- LIO-richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GeoAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Lessen
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal slides : 200
Oudst bruikbare editie : AJ2425
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Reader

Naam: Bijkomende materiaal
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal pagina's : 200
Oudst bruikbare editie : AJ2425
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

Referenties veranderen regelmatig, deze worden gecommuniceerd via het elektronisch leerplatform.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Studiebegeleiding gebeurt door de praktijkassistenten
- Interactieve ondersteuning via Ufora.
- Op afspraak.
- Mondelinge feedback na afspraak.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Toelichting periodegebonden evaluatie: mondelinge evaluatie met schriftelijke voorbereiding

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie (gedeelte oefeningen):

- Vorm: Permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes.
- Frequentie: aanwezigheid in de oefeningen verplicht. Bij gewettigde afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijk lesgever een vervangopdracht voorzien.
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: na afspraak

In geval van het niet tijdig indienen van de opdrachten tijdens het jaar en 2 of meer niet-gewettigde afwezigheden is een tweede kansexamen niet mogelijk

Eindscoreberekening

Een combinatie van periodegebonden evaluatie (20%) en niet-periodegebonden

(Goedgekeurd)

evaluatie (80%).

Wanneer men 2 keer of meer niet-gewettigd afwezig is, kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 7/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.

LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.